



RAKENNUSTIETO >

Rakennusalan täyden palvelun tietotalo

Rakennustieto Oy edistää hyvää rakennustapaa ja tuottaa rakentamisesta luotettavaa tietoa. Puolueettoman ja asiakaslähtöisen Rakennustieto Oy:n tuotteet kattavat rakentamisen koko elinkaaren suunnittelusta ylläpitoon. Yhtiön omistaa Rakennustietosäätiö RTS.

Tutustu palveluihimme

> rakennustieto.fi/rk/palvelut

Rakentajain kalenterin artikkelit

Tämä artikkeli on julkaistu alun perin Rakentajain kalenterissa, jota ovat julkaisseet Rakennustietosäätiö RTS sr ja Rakennusmestarit ja -insinöörit AMK RKL ry.

Julkaisu oli rakennusalan ammattilaisten ja opiskelijoiden käsikirja, joka yhdisteli teoriaa ja käytäntöä sekä kannusti hyvään rakentamiseen. Artikkelin vasemmassa reunassa olevasta vesileimasta näkee ko. Rakentajain kalenterin vuosikerran.

> [Artikkeliarkisto, kokoelma vuosien 1997–2018 Rakentajain kalenterissa julkaistuista artikkeleista](#)

Rakennettu ympäristömme 2025

*Jukka Pekkanen, tekniikan tohtori
Johtaja, Rakennusteollisuus RT ry
Professori, Tampereen teknillinen yliopisto
jukka.pekkannen@rakennusteollisuus.fi*

Kiinteistö- ja rakentamisala on vahvojen muutoshaasteiden edessä. Alan laajassa yhteistyöhankkeessa ”Rakennettu ympäristömme NYT / 2025” pyrittiin tunnistamaan keskeiset muutostarpeet alan toimintatavoissa sekä linjattiin ja käynnistettiin muutoksiin tähtääviä toimenpiteitä. Tavoitteena on, että ala vastaisi mahdollisimman hyvin kaikkien rakennetun ympäristön käyttäjien sekä kestävän kehityksen vaatimuksiin. Edellytyksenä kuitenkin on, että kaikki alan toimijat muuttavat alalla vallitsevaa kulttuuria niin, että se ottaa toimintansa keskiöön rakennetun ympäristön käyttäjien tarpeet ja vaatimukset.

Suomalainen rakennettu ympäristö

Rakennettu ympäristö kuuluu jokaisen suomalaisen arkeen ja juhlaan. Jokainen meistä käyttää sitä aamusta iltaan. Se on kanssamme kaikkialla: kotona, hanavedessä, aamuruuhkassa, kassajonossa...

Rakennettu ympäristö on hyvinvointimme ja kilpailukykyemme perusta. Se on arviolta 70 % kansallisvarallisuudestamme, yhteensä noin 560 miljardia euroa. Kaiken kaikkiaan rakennettu ympäristö antaa työtä yli 500 000 suomalaiselle.

Rakennetun ympäristön osuus on

- kansallisvarallisuudesta 70 %
- investoinneista 65 %
- kansantuotteesta 25 %
- työllisyydestä 20 %
- energiankulutuksesta 40 %
- päästöistä 35 %
- ihmisten ajankäytöstä 95%.

Asunto on suomalaisten hyvinvoinnin perustekijä ja suurin varallisuuserä. Suomessa on runsaat 2,8 miljoonaa asuntoa. Toimitilat ovat henkilöstön jälkeen yritysten ja muiden yhteisöjen tärkein voimavara. Niiden osuus on 5–15 % yritysten ja julkisen sektorin kustannuksista. Infrarakenteet ovat pääosin valtion ja kuntien omistuksessa. Niiden rakentaminen ja kunnossapito rahoitetaan lähinnä verovaroista.

Muutosvoimia ja haasteita

Ihmis- ja käyttäjälähtöisyys on mullistanut monen alan tuotteet ja tavat toimia. Myös rakennusten ja infran suunnittelussa, toteutuksessa sekä käytössä tarvitaan uusia käyttäjälähtöisiä ajattelu- ja toimin-

tatapoja. Kun rakennettua ympäristöä uudistetaan ja pidetään kunnossa ihmisten ehdoilla, on kyettävä vastaamaan erilaisiin vaatimuksiin.

Ihmisten arvoissa ja odotuksissa korostuu yksilöllisyys, mutta myös uudenlainen yhteisöllisyys. Työ ja asuminen hakevat uusia muotoja ja tapoja. Ne limittyvät yhä tiiviimmin toisiinsa. Myös monikulttuurisuus muuttaa vallitsevia arvoja ja vaikuttaa yhteiskunnan rakenteisiin.

Suomen rakennuskanta on Euroopan nuorimpia, mutta sekin ikääntyy vääjäämättä. Valtaosa rakennuksistamme, asuinalueistamme ja infraverkostoistamme on merkittävien peruskorjausten ja -parannusten tarpeessa. Tämä edellyttää korjausrakentamisen prosessien, palvelujen ja tuotteiden harppauksenomaista kehittämistä. Ennakoivan kiinteistönhoidon ja ylläpidon merkitys korostuu.

Energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönottoon liittyy sekä globaaleja yhteiskunnallisia että markkinalähtöisiä paineita. EU:ssa uudisrakennusten tulee olla vuoteen 2020 mennessä lähes nollaenergiarakennuksia eli niiden tulee tuottaa energiaa liki yhtä paljon kuin ne kuluttavat. Rakennuskannan energiankäyttöä on vähennettävä 30 % vuoteen 2030 mennessä. Kestävä rakentaminen edellyttää merkittäviä muutoksia toimintatapoihin sekä palvelujen, tuotteiden ja alueellisten energiaratkaisujen aktiivista kehittämistä.

Rakennettuun ympäristöön liittyvä liiketoiminta kansainvälistyy kiihtyvällä vauhdilla. Laadukkaiden, asiakas- ja käyttäjälähtöisten sekä ekotehokkaiden tuotteiden, palvelujen ja prosessien kysyntä kasvaa kaikkialla. Kansainvälistyminen vaikuttaa monella tavalla myös paikallisten toimijoiden arkeen.

Käyttäjätöiminnan keskipisteenä

Ihminen on rakennetussa ympäristössä ja siihen liittyvissä toiminnoissa sekä käyttäjä että tekijä. Ihmisten arvot ja valinnat ohjaavat markkinoiden muutoksia. Vuonna 2025 kiinteistö- ja rakentamisan toimijoilla on hyvä käsitys erilaisten käyttäjäryhmien tarpeista ja toiveista.

Vuonna 2025 erilaiset käyttäjät ja käyttäjäyhteisöt ovat näkyvästi sekä kuuluvasti mukana rakennetun ympäristön suunnittelussa ja uudistamisessa. Viranomaisten, yritysten ja kansalaisten kesken käydään avointa vuoropuhelua.

Käyttäjien tyytyväisyyttä selvitetään systemaattisesti. Palautetta kerätään tuotteista, palveluista, prosesseista, laadusta ja sujuvuudesta. Käyttäjätyytyväisyys on keskeinen tulospalkkioperuste alan toiminnossa.

Ausukaslähtöinen yhdessä tekemisen kulttuuri yleisty. Käyttäjien entistä tiiviimpi organisoituminen synnyttää uudenlaisia yhteisöllisiä tapoja rakennuttaa ja ylläpitää asuntoja sekä niiden ympäristöjä. Ne aavaavat liiketoimintamahdollisuuksia myös uusille palveluntarjoajille.

Vuonna 2025 myös tavallisen kerrostaloasunnon hankkijalla on nykyistä enemmän valinnanvaraa. Tarjolla on vaihtoehtoisia pohjaratkaisuja, huoneitilojen erilaisia yhdistämismahdollisuuksia ja asiakaslähtöisesti hinnoiteltuja muutosmahdollisuuksia. Tämä edellyttää käyttäjälähtöisiä valintaohjelmaversioita sekä käyttäjätutkimukseen perustuvia massaräätälöityjä tuotantoratkaisuja.

Rakennetun ympäristön ekotehokkuuteen vaikuttavat ratkaisevasti ihmisten omat valinnat ja elämäntavat. Jotta käyttäjät voisivat toimia järkevämmän, tarvitaan kansantajuista ja havainnollista tietoa esimerkiksi veden ja energian kulutuksesta.

Käyttäjien tarpeiden tulee olla kaiken toiminnan lähtökohtana. Ihmisiä on kuultava, seurattava ja ymmärrettävä. Heidän erilaiset tarpeensa ja vaatimuksensa on otettava huomioon. Heidät on otettava mukaan ja sitoutettava rakennetun ympäristön uudistamiseen ja ylläpitoon. Heille on annettava kansantajuista ja kannustavaa tietoa viisaiden valintojen ja järkevän käyttäytymisen perustaksi.

Muutostavoitteet vuoteen 2025 mennessä:

- Asiakas- ja käyttäjälähtöisyys ohjaa kiinteistöjen ja infran uudistamista ja hoitoa.
- Kiinteistö- ja rakentamisan toiminta on entistä palvelukeskeisempää; se tunnistaa käyttäjät sekä yksilöinä että yhteisinä ja toimii muuttuvien vaatimusten mukaan.
- Käyttäjät ovat aktiivisesti mukana rakennetun ympäristön uudistamisessa. He saavat ymmärrettävää ja läpinäkyvää tietoa viisaiden valintojen sekä järkevän käyttäytymisen perustaksi.

Palveluita helposti saatavilla

Ihmiset haluavat tehdä arkeaan sujuvoitavia ja elämänlaatuun parantavia valintoja, joissa erilaisen palveluuden käyttämisellä on keskeinen rooli.

Vuonna 2025 Suomessa toimii monipuolinen rakennetun ympäristön käyttäjälähtöinen palveluverkosto. Tarjolla on erilaisia palveluja, jotka helpottavat ihmisten elämää ja organisaatioiden toimintaa. Uusia käyttäjälähtöisiä palveluja syntyy erityisesti korjausrakentamiseen, kiinteistönpitoon sekä kiinteistöpalveluihin. Tärkeimpiä osa-alueita ovat

energia- ja ekotehokkuuden parantaminen, kosteus- sekä homeongelmien ehkäiseminen ja korjaaminen sekä esteettömyys.

Suunnittelun, rakentamisen, energiaratkaisujen ja ylläpidon neuvonta sekä palvelut löytyvät yhä useammin yhdestä paikasta. Rakennetun ympäristön käyttäjien hyödynnettävissä on palveluportaali, josta käyttäjät löytävät kiinteistö- ja rakentamisan luotettavat sekä osaavat palveluntarjoajat. Portaalit toimii kysynnän ja tarjonnan kohtauspaikkana. Siellä käyttäjät voivat keskustella kokemuksistaan ja palveluntarpeistaan, arvioida palveluntarjoajia sekä saada tietoa hyvistä toimintatavoista.

Palvelut ryhmittyvät paketeiksi ja verkostoiksi. Kiinteistö- ja rakentamisa ottaa yhä suuremman vastuun toteuttamiensa tilojen ja infraverkoston elinkaaren aikaisesta toimivuudesta. Kuntien ja valtion tiukkeneva talous vauhdittaa elinkaarimallien yleistymistä. Niissä palveluntarjoaja ottaa vastuun konseptikehityksestä, suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, joskus myös rahoituksesta.

Ekotehokkuudessa huomio siirtyy yksittäisistä rakennuksista alueisiin. Tämä lisää tarvetta kehittää palveluja alueellisten korjaustarpeiden kartoittamiseen, ryhmäkorjauksiin, energiatehokkuuden parantamiseen alueilla sekä alueellisten energiantuotantoratkaisujen kehittämiseen.

Palvelujen tarjonta ja kysyntä lisääntyvät siis merkittävästi. Hyvin tuoteistetulla ja sopivasti räätälöidyllä palveluilla parannetaan ihmisten elämänlaatua. Palveluja on oltava helposti verrattavissa sekä ostettavissa, ja niistä on oltava tarjolla ymmärrettävää tietoa. Asiantuntijapalveluja tulee koota isommiksi kokonaisuuksiksi ja palvelualustoiksi.

Muutostavoitteet vuoteen 2025 mennessä:

- Monipuoliset palvelut ja palvelualustat helpottavat asumisen arkea.
- Asiantuntijat toimivat yhdessä ja kokoavat tarjontansa laajoiksi kokonaisuuksiksi.
- Kiinteistönomistajille on tarjolla energiatehokkuuden ratkaisupalveluja sekä alueellisia energiantuotantovaihtoehtoja.

Tiloista hyvinvointia ja tuottavuutta

Vuonna 2025 käyttäjälähtöiset ajattelu- ja toimintatavat on omaksuttu rakennusten suunnittelussa, toteutuksessa ja käytössä. Tilat tehdään ihmisiä ja heidän toimintojaan varten. Asunnot, työpaikat ja muut tilat edistävät käyttäjiensä tuottavuutta, viihtyvyyttä ja terveyttä ekologisesti kestävällä tavalla. Älykkäät tilat muovautuvat sulavasti tilan käyttäjän edellytyksiin, ominaisuuksiin ja toimintoihin.

Markkinoilla on erilaisiin tarpeisiin, elämäntilanteisiin ja -tapoihin soveltuvia koteja. Avoimet rakentamisjärjestelmät mahdollistavat asunnot, jotka

asukkaat voivat viimeistellä mieleisikseen. Asuintilat palvelevat perheiden koko elinkaarta: asunto muuntuu joustavasti lapsiperheen kodista esteettömäksi seniorikodiksi.

Työnteon, oppimisen ja asioinnin tavat ja paikat muuttuvat. Tietotyötä tekevien osuuden kasvaessa toimistotyö siirtyy yhä enemmän toimitiloista ns. kolmansiin paikkoihin, kuten koteihin, kahviloihin, kirjastoihin, lentokentille ja -koneisiin, juniin, busseihin sekä asiakkaiden tiloihin.

Vuonna 2025 tehdään työ- ja oppimisympäristöjä, jotka elvyttävät ja energisoivat. Ne auttavat ihmisiä viihtymään töissä paremmin ja pitempään. Ne tukevat organisaatioiden tavoitteita sekä taipuvat uudistuvien toimintatapojen ja työtiimien muuttuviin tarpeisiin. Toimitilojen tarjonnassa päähuomio on tilan ja palvelujen muodostamassa kokonaisuudessa.

Vuonna 2025 huomattava osa uusista rakennuksista tuottaa energiaa enemmän kuin kuluttaa ja uusiutuva energia on tärkein energiamuoto. Avainasemassa ovat olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen sekä oikean käytön ja ylläpidon turvaaminen ja ohjaaminen. Energiatehokkuutta ja ilmanvaihtoa kohentavia toimenpiteitä tehdään integroituna kokonaisuuksina muiden suurten peruskorjauksien, kuten putki- ja julkisivuremonttien, yhteydessä.

Myös rakentamisen ja rakennusten materiaalitehokkuus on kunnossa. Yleisessä käytössä on helpohoitaisia, helposti vaihdettavia ja kierrätettäviä materiaaleja, joiden valmistamisessa syntyy mahdollisimman vähän päästöjä.

Suunnittelussa otetaan huomioon kaikkien käytettävien materiaalien, tuotteiden ja teknisten määreysten elinkaarta.

Vuonna 2025 tilojen tehtävänä on tukea ihmisten hyvinvointia ja organisaatioiden menestymistä. Niiltä edellytetään terveellisyyttä, turvallisuutta ja muuntumismahdollisuutta nopeasti muuttuviin vaatimuksiin. Näin kysyntä ja tarjonta kohtaavat. Käyttäjälähtöisyyden ja ekotehokkuuden on ohjattava tilojen suunnittelua, rakentamista sekä ylläpitoa. Rakennuksista pidetään hyvää huolta, ja tilat inspiroivat luoviin ratkaisuihin, tuottavaan työhön sekä virikkeelliseen asumiseen ja vapaa- aikaan.

Muutostavoitteet vuoteen 2025 mennessä:

- Tilan hankinta, hallinta ja uudistaminen on helpoa ja joustavaa.
- Käyttäjälähtöisesti suunnitellut tilat muuttuvat erilaisiin tarkoituksiin ja tarpeisiin.
- Asuin-, työ- ja oppimisympäristöt ovat terveellisiä sekä inspiroivia.
- Ekotehokkuus ja elinkaariajattelu ohjaavat tilojen suunnittelua ja käyttöä.

Sujuva infra ja elinvoimaiset yhdyskunnat

Rakennettu ympäristö on monen tekijän muodostama kokonaisuus. Sen suunnittelemisessa on otettava huomioon, miten ihmiset haluavat asua, missä he tekevät töitä, mihin ja miten he liikkuvat sekä miten palvelut voidaan toteuttaa ja missä ne sijaitsevat. Maankäyttöön liittyvillä ratkaisuilla on merkittävä vaikutus yhdyskuntien elinvoimaisuuteen, kestävytyteen, liikkumistarpeeseen ja liikenteen ympäristövaikutuksiin.

Lähiöiden uudistaminen ja aluekehittäminen on vuoteen 2025 mennessä edennyt monella eri tasolla. Yksittäisten talojen sijaan parannetaan alueita, ja itse lähiöt ovat kytkeytyneitä kaupunkien strategioihin.

Alun perin teollisin menetelmin rakennettuja kerrostalovaltaisia asuinalueita korjataan teollisesti ja kustannustehokkaasti, mutta samalla käyttäjälähtöisesti. Remontit tehdään yleensä useiden taloyhtiöiden ryhmäkorjauksina. Niiden avulla voidaan saavuttaa mittakaavaetuja ja säästää siten kustannuksia, varmistaa laatua ja osaamista.

Täydennys- ja lisärakentamiseen on löydetty tehokkaat kannustimet ja luovat ratkaisut yhdessä kaavoittajien sekä taloyhtiöiden kanssa. Huonokuntosimpia rakennuksia puretaan, ja tilalle rakennetaan energiatehokkaita asuin- sekä palvelurakennuksia.

Vuonna 2025 päättäjien huomio on siirtynyt yksittäisistä infrahankkeista verkostoihin, liikennejärjestelmiin ja kokonaisuuden hallintaan. Käyttäjälähtöinen liikenne- ja yhdyskuntasuunnittelu sekä erilaiset liikkumispalvelut varmistavat kansalaisille toimivat arjen matkat ja yrityksille kilpailukykyä tukevan toimintaympäristön.

Liikenteen kehittämisessä ovat sujuvat, turvaliset ja tehokkaat liikkumispalvelut avainasemassa. Väylät ja liikenne keskustelevat keskenään sekä käyttäjien kanssa. Kun jokainen liikkuja tuottaa tietoa verkkoon, syntyy oppivia järjestelmiä sekä käyttäjä opastavia ja yksilöllisiä vaihtoehtoja tarjoavia paikkatieto- ym. palveluja.

Kehityksen tuloksena vuonna 2025 yhdyskunnat ovat tiiviitä, vuorovaikutteisia ja energisoivia. Asumista, liikennettä ja palveluita suunnitellaan sekä kehitetään kokonaisuutena. Liikkumiseen on tarjolla monia älykkäitä ja tarpeenmukaisia ratkaisuja. Lähiöiden uudistaminen on päässyt vauhtiin: niistä on tulossa elinvoimaisia ja houkuttelevia asuinalueita.

Muutostavoitteet vuoteen 2025 mennessä:

- Yhdyskunnat ovat eheitä, ekotehokkaita ja vuorovaikutteisia.
- Älykkäät ja tarpeenmukaiset ratkaisut helpottavat liikkumista.
- Lähiöt ovat uudistuneet toimiviksi ja houkutteleviksi.

Kestävää laatua osaamisella ja ammattilypeydellä

Vuonna 2025 kiinteistö- ja rakentamisala on muuttanut aidosti laatuorientoituneeksi toimialaksi. Laatu on keskeinen toimintakriteeri kaikille osapuolille. Hyvä laatu on itsestäänselvyys, huonosta laadusta sanktioidaan.

Laatukeskeisyys tarkoittaa entistä parempaa asiakkaiden vaatimusten ennakoimista, sisäistämistä ja huomioonottamista. Muuttuvilla markkinoilla on välttämätöntä kehittää toimintaa jatkuvasti ja oppia prosesseista. Toimitaan vastuullisesti, avoimesti ja vuorovaikutteisesti. Virheitä karsitaan, mutta jos niitä tulee, ne korjataan nopeasti. Pysytään budjetissa ja aikataulussa. Tehdään kerralla valmista ja sellaista laatua, jota on luvattu.

Vuonna 2025 rakennetun ympäristön kaikilla toimintaloikoilla palvelujen tilaajat arvostavat ammattitaitoa ja osaamista. Ala kannustaa hyvään laatuun erilaisilla palkitsemisjärjestelmillä. Suunnitteluun panostetaan ja suunnittelijavalinnoissa ratkaisevat laatu ja kokemus, ei niinkään hinta. Samalla suunnittelijoiden vastuu kasvaa. Rakennushankkeisiin ja kiinteistöpalveluihin valitaan vain päteviksi todettuja yrityksiä ja tekijöitä.

Kiinteistöjen kosteus- ja homevauriot on saatu kehittyneillä korjausmenettelyillä pääosin kuriin, ja uusien ongelmien syntyminen kyetään estämään tehokkaasti ennalta. Kiinteistönomistajat tiedostavat riskirakenteet ja -ratkaisut sekä hoitavat kiinteistöjään pitkäjänteisesti ja tarkkaavaisesti.

Laatu ja elinkaarikustannukset ovat nousseet hankintahinnan rinnalle rakennushankkeiden toteuttajien tärkeimpinä valintaperusteina. Hankintamenettelyt tukevat kokonaisuosaamista ja innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä.

Takuu- ja vastuuajat ovat osin nykyistä pitemmät. Viat korjataan ja reklamaatiot hoidetaan nopeasti ja vastuullisesti. Urakoihin sisältyvät yleisesti määräaikaiset huoltotarkastukset. Suunnittelu, toteutuksen ja ylläpidon kattavilla elinkaarimalleilla tilaajat saavat varmuuden siitä, että kiinteistöt ja infrarakenteet pysyvät koko sopimusajan, esimerkiksi 20 vuotta, sovitussa kunnossa.

Vuonna 2025 tietomallinnus on yleisessä käytössä asiakastarpeiden hahmottamisessa, vaihtoehtojen visualisoinnissa, suunnittelussa, toteutuksessa ja kiinteistönpidossa. Virheet vältetään, kun rakennukset ja rakenteet tehdään ensin virtuaalisesti.

Laadun on oltava todellinen kilpailutekijä ja valintaperuste vuonna 2025. Sen merkityksen pitää näkyä myös lopputuotteiden hinnassa. Tilat ja infrarakenteet on tehtävä kerralla valmiiksi ja laatulupaukset on pidettävä. Palveluasenteen ja ammattilypeuden on oltava kunnossa. Kun elinkaari-

rikustannukset nousevat ratkaisevaan asemaan, edellytykset rakentaa kestävä laatua paranevat merkittävästi.

Muutostavoitteet vuoteen 2025 mennessä:

- Elinkaariajattelu näkyy sekä ratkaisujen vastuullisuudessa että niiden edullisuudessa.
- Tehdään kerralla valmista ja pidetään lupaukset.
- Alan ammattitaidosta huolehditaan tarkistamalla pätevyudet ja kuuntelemalla palautteita.
- Tietomallinnus on käytössä ammattirakentajien kaikissa kohteissa.

Kiinteistö- ja rakentamisala vuonna 2025

Vuonna 2025 Suomen kiinteistö- ja rakentamisalan tavoitteena on synnyttää maailman parasta rakennettua ympäristöä, joka on älykäs, energiaviisas sekä järkevästi ja laadukkaasti suunniteltu, rakennettu ja hoidettu. Vuoteen 2025 mennessä ala on muuttunut kauttaaltaan palvelualaksi, joka tarjoaa asiakkailleen erilaisia palvelukokonaisuuksia sekä yksilöllisiä ja kustannustehokkaita palveluja.

Kaiken lähtökohana ovat ihmisten tarpeet ja vaatimukset sekä aito vuorovaikutus erilaisten käyttäjäryhmien kanssa. Kiinteistö- ja rakentamisala haluaa olla ihmisläheinen elämänlaadun asiantuntija sekä unelmien mahdollistaja. Se toimii ketterästi ja joustavasti voidakseen vastata muuttuviin sekä erilaisiin tarpeisiin ja vaatimuksiin.

Kiinteistö- ja rakentamisalalla on merkittävä yhteiskuntavastuu, jolla on kolme keskeistä ulottuvuutta: taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöä koskeva vastuu. Ala toimii lain- ja oikeudenmukaisesti sekä huolehtii yhteiskunnallisista veloitteistaan. Harmaat markkinat on vuoteen 2025 mennessä pantu kuriin yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Ala omaksuu ja vie käytäntöön kestävän rakentamisen ja parantamisen periaatteet. Tämä edellyttää ekotehokasta ja luontoa säästävää toimintaa alan kaikissa prosesseissa.

Kiinteistö- ja rakentamisala kunnioittaa perinteitä, mutta tähtää samalla jatkuvaan uudistumiseen ja oppimiseen. Se haluaa olla edelläkävijä ja tiennäyttäjät. Ala panostaa osaajiansa koulutukseen sekä kunnianhimoiseen tutkimus- ja kehitystyöhön. Kiinteistö- ja rakentamisala integroi monien eri alojen osaamista, tekee tiivistä yhteistyötä useiden toimialojen kanssa ja on muille toimialoille haluttu yhteistyökumppani.

Lähteet

Rakennettu ympäristömme NYT / 2025, Kiinteistö- ja rakentamisfoorumi 2011.